Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central (judecător E.Ciubotaru)
Dosarul nr.2a-1571/24 (nr. 2-24061597-03-2a-03122024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

29 aprilie 2025 **mun. Bălți**

Completul de judecată în componența:
Președintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de avocatul Munteanu Diana în interesele lui Danu Victor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Danu către Victor Danu cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori,

împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 29 octombrie 2024,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La 06 iunie 2024, Silvia Danu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Danu solicitând modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea cererii, a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11 septembrie 2021, s-a încasat de la Victor Danu în beneficiul Silviei Danu, pensia pentru întreținerea copiilor minori *****, născut la ***** și *****, născută la ***** în cuantum fix, în mărime de 1500 lei, lunar.

A menționat că din anul 2021 până în prezent, copiii minori au crescut, respectiv s-au majorat cheltuielile pentru întreținere, iar banii încasați în mărime de a câte 1500 lei, lunar de la pârât nu sunt suficienți pentru a le asigura o viață decentă. De asemenea, a relevat că fiica ***** este încadrată în ***** astfel, necesită cheltuieli sporite pentru tratament și însănătoșire.

A remarcat că părintele are îndatorirea să contribuie la întreținerea copiilor minori într-un cuantum corespunzător necesităților acestora, obligație ce-l impune să desfășoare activitate de muncă, cât și să opteze pentru locuri de muncă cu condiții salariale mai

avantajoase, astfel încât să asigure copiilor un nivel de trai adecvat și suficient pentru dezvoltarea fizică, mintală a acestora. A mai subliniat că pârâtul este antrenat în muncă peste hotarele Republicii Moldova și are un venit considerabil, acest fapt fiind probat prin mijloacele bănești disponibile în contul acestuia.

În drept reclamanta își întemeiază pretențiile în baza prevederilor art.110 Codul Familiei și solicită reclamanta modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori *****, născut la ***** și *****, născută la ***** stabilit prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 11 august 2011, de la 1500 lei lunar, pentru fiecare copil, la suma de 3500 lei lunar, pentru fiecare copil și compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 29.10.2024 cererea de chemare în judecată înaintată de către Silvia Danu împotriva lui Victor Danu cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, s-a admis parțial.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori *****, născut la *****, cod numeric personal ***** și *****, născută la 16 februarie 2015, cod numeric personal *****, în sensul majorării, prin încasarea acesteia de la Victor Danu, născut la *****, cod numeric personal *****, domiciliat în *****, în beneficiul Silviei Danu, născută la ***** cod numeric personal *****, domiciliată în ***** în sumă bănească fixă în mărime de 3000 (trei mii) lei, plătibili lunar, pentru fiecare copil, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată – 06 iunie 2024 şi pînă la atingerea majoratului de către copii.

S-a încasat de la Victor Danu, născut la *****, cod personal *****, în beneficiul statului, taxa de stat, în cuantum de 2709 (două mii șapte sute nouă) lei și 97 bani.

S-a încasat de la Victor Danu, născut la *****, cod personal *****, în beneficiul Silviei Danu, născută la ***** cod personal ***** parțial cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 (trei mii) lei.

În rest, pretențiile cu privire la încasarea sumelor excedente, s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Solicitarea apelantului:

La 13.11.2024, avocata Munteanu Diana, în interesele apelantului Victor Danu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 29.10.2024, solicitând admiterea apelului, modificarea hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 29.10.2024, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin micșorarea cuantumului pensiei de întreținere stabilit de instanța de fond/f.d.48/

Acte de procedură:

Prin încheierea Colegiului Civil și de Contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 31 decembrie 2024 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocata Munteanu

Diana împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 29.10.2024, s-a acordat termen limită de înregistrare a cererii de apel motivată cu semnătura olografă, sau electronică avansată calificată, în copii pentru toți participanții la proces, a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 lei și a taxei de stat în mărime de 2303,50 lei, în original, în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Nord până la data de 07 februarie 2025, ora 17.00 inclusiv.

Totodată, prin încheierea dată s-a explicat apelantei faptul că dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, apelul nu va fi considerat depus și împreună cu documentele anexate va fi restituit.

La 20 ianuarie 2025, avocata Munteanu Diana, cu respectarea termenului stabilit de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor a expediat cererea de apel motivată cu semnătură electronică avansată precum și dovada de achitare a taxei de stat în original, în mărime de 2303,50 lei și a taxei de timbru în original, în mărime de 200,00 lei.

Potrivit încheierii Colegiului Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 04.02.2025, cererea de apel înaintată de avocata Munteanu Diana în interesele lui Danu Victor împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 29.10.2024, a fost acceptată spre examinare, fiind intentată procedura de apel în cauza respectivă.

Argumentele părților:

<u>În motivarea apelului</u> avocata Munteanu Diana, în interesele lui Danu Victor a invocat că nu este de acord parțial cu hotărârea instanței de fond, o consideră ilegală și pasibilă de a fi modificată de instanța de apel, or prin stabilirea cuantumului fix a pensiei de întreținere în sumă de 3000 lei lunar pentru fiecare copil, adică suma de 6000 lei, pentru ambii copii, instanța de fond a orânduit întreținerea ambilor copii în sarcina sa, deși reclamanta nu a motivat schimbarea stării familiale, așa cum prevede art.110 CF.

A mai menționat apelantul că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul că copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara căsătoriei, locuiesc împreună sau separat.

În acest sens, apelantul este de acord să achite pensia alimentară în sumă de 2000 lei lunar pentru fiecare copil, or potrivit informației de la Biroul de Statistică, coșul minim de existență pentru un copil în vârstă de 7-17 ani, în primul semestru al anului 2024 pentru sate a constituit suma de 3096,30 lei.

A mai relatat apelantul fapul că nu este de acord cu poziția instanței de fond în argumentarea hotărârii „*cît privește argumentul pârâtului precum că acesta contribuie la întreținerea copiilor minori şi face transferuri internaționale de bani, pe contul acesteia, instanța punctează că acest fapt, din contra, dovedește indubitabil că Victor Danu dispune de resurse financiare suficiente pentru a contribui la ridicarea veniturilor (respectiv, a nivelului de trai) copiilor săi minori. Faptul că dumnealui sporadic*

expediază sume considerabile de bani (550 Euro; 450 Euro) este un aspect plauzibil, însă aceasta nicidecum nu are drept consecință netemeinicia cererii, care este fundamentată pe faptul schimbării radicale a situației (creşterea mare a prețurilor, boala fiicei, etc.). Ba din contra, în situația în care pîrîtul are venituri mari şi un nivel de viață bun, apare circumstanța logică şi legală în care trebuie să contribuie mai mult şi la întreținerea copiilor care locuiesc separat şi se află în stare de nevoie. Deci, la caz, ridicarea pensiei de întreținere a copiilor minori pînă la plafonul de 3000 lei/lunar, pentru fiecare copil, nu va constitui o sarcină insurmontabilă pentru Victor Danu şi va fi posibil de o achitat fără un efort extrem de mare. Or, suma totală de 6000 lei echivalează cu puțin peste 300 Euro, ceea ce pentru veniturile încasate de salariații din Germania este o sumă modică (mai ales că unul din copii este încadrat în grad de dizabilitate)", aceste argumente demonstrează faptul că permanent ajută copilul și nu faptul că dispune de resurse financiare.

A mai susținut apelantul faptul că argumentele intimatei că copilul *****, este încadrată în *****și necesită cheltuieli de *****, nu pot fi calificate ca și cheltuieli de întreținere, aceste cheltuieli fiind suplimentare.

În concluzie consideră apelantul faptul că hotărârea instanței de fond nu prezumă caracter legal al unui proces echitabil și public și nici respectarea deplină a drepturilor și intereselor legitime personale garantate de Constituție.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată Danu Victor, nu s-a prezentat, fiind citat legal, fapt confirmat prin avizul de recepție contrasemnat, interesele acestuia fiind reprezentate potrivit mandatului anexat la materialele cauzei de către avocata Munteanu Diana./f.d.49/

În ședința de judecată, avocata Munteanu Diana în interesele lui Danu Victor a solicitat anexarea la materialele cauzei a unui certificat eliberat de primarul satului Susleni r.Orhei, care confirmă faptul *****sunt la întreținerea fiului, la caz, a apelantului. Avocata a susținut cererea de apel înaiantată și a solicitat admiterea acesteia, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind micșorarea cuantumului pensiei de întreținere stabilit de instanța de fond. Totodată, în ședința de judecată avocata a declarat faptul că în perioada cînd apelantul se afla la muncă în Germania, efectua transferuri de peste hotare. La moment a revenit în Republica Moldova deoarece a pierdut postul de muncă din Germania. Avocata a mai menționat faptul că nu cunoaște ce post de muncă a avut Danu Victor peste hotare.

Intimata, Danu Silvia și reprezentanta acesteia, avocata Angela Platon, fiind citate legal, fapt confirmat prin avizele de recepție contrasemnate, anexate la materialele cauzei, în ședința de judecată nu s-au prezentat din motive necunoscute instanței de apel.

Potrivit art.379 alin.(2) Cod de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

În consecință, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră posibilă soluționarea apelului în lipsa părților neprezente, în privința cărora procedura de citare legală a fost respectată.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră necesar de a menține hotărârea primei instanțe, din următoarel considerentele:

Potrivit art.362 alin.(1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul Civil și de contencios administrativ reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 29.10.2024, iar cererea de apel a fost depusă la 13.11.2024, ceea ce confirmă respectarea termenului de contestare a hotărârii, stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

Potrivit art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit art. 373 Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepția cazurilor cînd consimte și cînd hotărîrea este atacată și de alți participanți la proces.

Așadar, actele cauzei probează faptul că Danu Victor și Danu Silvia s-au aflat în căsătorie, care a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11 septembrie 2021./f.d.12/

Potrivit certificatelor de naștere anexate la materialele cauzei se atestă faptul că Danu Victor și Danu Silvia, sunt părinții copiilor, *****, născut la ***** și *****, născută la *****./f.d.8, 9/

Conform certificatului de *****, se atestă faptul că minorei *****, născută la ***** i-a fost stabilit un ***** /f.d.11/

Totodată, prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11 septembrie 2021, s-a stabilit domiciliul copiilor minori *****, născut la ***** și *****, născută la *****, cu mama și s-a încasat de la Victor Danu în beneficiul Silviei Danu, pensia pentru întreținerea copiilor minori în cuantum fix, în mărime de 1500 lei, lunar, pentru fiecare copil./f.d.12/

Înaintând prezenta acțiune, reclamanta/intimata a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori *****, născut la ***** și *****, născută la ***** stabilit prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 11 august 2011, de la 1500 lei lunar, pentru fiecare copil, la suma de 3500 lei lunar. /f.d.5-6/

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 29.10.2024 cererea de chemare în judecată înaintată de către Silvia Danu împotriva lui Victor Danu cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, s-a admis parțial.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori *****, născut la *****, cod numeric personal ***** și *****, născută la 16 februarie 2015, cod numeric personal *****, în sensul majorării, prin încasarea acesteia de la Victor Danu, născut la *****, cod numeric personal *****, domiciliat în *****, în beneficiul Silviei Danu, născută la ***** cod numeric personal *****, domiciliată în ***** în sumă bănească fixă în mărime de 3000 (trei mii) lei, plătibili lunar, pentru fiecare copil, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată – 06 iunie 2024 şi pînă la atingerea majoratului de către copii.

S-a încasat de la Victor Danu, născut la *****, cod numeric personal *****, în beneficiul statului, taxa de stat, în cuantum de 2709 (două mii șapte sute nouă) lei și 97 bani.

S-a încasat de la Victor Danu, născut la *****, cod numeric personal *****, în beneficiul Silviei Danu, născută la ***** cod numeric personal ***** parțial cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 (trei mii) lei.

În rest, pretențiile cu privire la încasarea sumelor excedente, s-au respins ca fiind neîntemeiate. /f.d.44/

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, avocatul Munteanu Diana, în interesele lui Danu Victor a contestat-o, solicitând casarea integrală a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărîri prin micșorarea cuantumului pensieie de întreținere stabilit de către instanțe de fond.

Norma cuprinsă la art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanța pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

Iar, norma consacrată la art. 239 Cod de procedură civilă reglementează că, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importantă la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

La fel, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Instanța de apel menționează că art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Astfel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei de fond în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, conchide că soluţia instanţei de fond este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

Prin urmare, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord nestabilind careva temeiuri de casare a hotărârii contestate ajunge la concluzia de a o menține.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil și de contencios administrativ reține prevederile art.74 alin. (1) Codul Familiei, potrivit cărora părinții sânt obligați să-și întrețină copiii minori şi copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

Conform art.97 Codul familiei, în lipsa unui acord referitor la întreţinere, membrii familiei menţionaţi la art.74-91 pot porni în instanţa judecătorească o acţiune privind încasarea pensiei respective, chiar şi în cazul cînd aceasta se plăteşte benevol.

În conformitate cu prevederile art.75 Codul Familiei, Pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.(3) În cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.

Potrivit prevederilor art.76 alin. (1) din Codul Familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75 Codul familiei.(2) Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea

materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

În speță, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră justă soluția instanței, care la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copililor minori, a reținut corect ce ține de obligația legală a pârâtului în virtutea calității sale de părinte, să acorde copiilor săi împreună cu reclamanta o susținere materială astfel încât să le ofere cel puțin condiții minime de existență, astfel, s-a considerat necesar și rațional de a modifica cuantumul pensiei de întreținere încasat prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 11.08.2021 și pe viitor de a încasa de la apelant/pârât, în beneficiul intimatei/reclamantei, pensia pentru întreținerea copiilor minori *****, născut la ***** și *****, născută la ***** în cuantum fix, în mărime de 3000 lei, lunar, începând cu 06.06.2024, până la atingerea majoratului de către copii.

De altfel, Colegiul civil și de contencios administrativ relevă că, suma dispusă spre încasare de către prima instanță pentru întreținerea copiilor din toate veniturile pârâtului este una reală, legală și rezonabilă.

În contextul pretenției privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, Colegiul judiciar reține că, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia în egală măsură ambii părinți în dependență de starea materială și familială a acestora, dânșii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului în unison cu principiile fundamentatele consfințite în legislația națională și cea internațională.

Pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât și a celei familiale, fiind suficientă în acest sens întrunirea a cel puțin uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Astfel, întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează să se țină cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relații de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Mai mult ca atât, modificarea (micșorarea sau majorarea) cuantumului pensiei de întreținere nu trebuie să favorizeze interesele unui copil în detrimentul altuia, mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă și echitabilă, determinată în exclusivitate de instanța de judecată a cărei discreție decizională nu trebuie să devieze de la cadrul legal pertinent.

La caz, instanța de apel consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 46 din Codul Familiei, care statuează că, drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Potrivit art. 58 alin. (1) Cod Familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Plus la aceasta, potrivit art. 74 alin. (1) Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Conform practicii judiciare unificate în cazul litigiilor privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, se va lua în considerare, ca circumstanță stabilită, informaţia prezentată de Biroul Naţional de Statistică despre valoarea minimului de existenţă pentru un copil.

Reieșind din actele cauzei, copilul minor ***** avea vârsta de *****, la data înaintării acțiunii, iar ********** avea vârsta de *****

La capitolul dat, Colegiul Civil și de contencios administrativ menționează că prima instanță la determinarea cuantumului pensiei de întreținere a ținut cont și de informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil în vîrstă de 7-17 ani, în primul semestru al anului 2024, a constituit suma de 3242,10 lei.

Colegiul civil și de contencios administrativ relevă că, prima instanță la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, a ținut cont și de faptul că, sarcina de întreținere a copiilor este pusă pe seama ambilor părinți în măsură egală, și nu poate fi acceptată obligarea doar a reclamantei/intimat să întrețină integral necesitățile copiilor, ceea ar constitui o povară exagerată.

Totodată se menționează că, întreținerea copiilor nu poate fi redusă doar la minimul necesar, așa cum solicită pârâtul, deoarece o asemenea abordare a obligațiunilor sale părintești, ar duce la o dezvoltare și întreținere limitată al copilului atât pe plan material cât și spiritual.

Conform art. 110 Codul Familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Se reține că starea materială reprezintă situația social-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum și a factorilor ce

influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc).

Starea familială definește conjunctura și relațiile persoanei (părintelui) în interiorul comunității umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, cum ar fi numărul copiilor și persoanelor aflate la întreținere.

Sintagma „alte circumstanțe importante" extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă, care, se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanței de judecată din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condițiile reliefate supra (ex. chestiuni de ordin medical).

În consecință, Colegiul civil și de contencios administrativ reține că, prima instanță a ținut cont de starea materială a ambilor părinți, condițiile de trai, atitudinea față de copil, a studiat situația creată și în virtutea legislației naționale, cât și dispozițiilor internaționale enunțate, a emis o hotărâre întemeiată și legală, fiind respectat dreptul copilului la un nivel de viață adecvat corespunzător dezvoltării fizice, intelectuale, spirituale și sociale.

Colegiul civil și de contencios administrativ consideră necesar de a reitera și conținutul art.18 al Convenției cu privire la drepturile copilului, care stabilește că, ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții, sau după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze în primul rând, în interesul suprem al copilului.

Totodată, art. 5 al Convenției enunțate, prevede că părinților naturali ai copilului sau, după caz și conform tradiției locale, membrilor familiei lărgite sau comunității, tutorilor sau altor persoane care au, prin lege, copii în îngrijire, dispun de responsabilitățile, drepturile și îndatoririle în a asigura, de o manieră corespunzătoare capacităților în continuă dezvoltare ale copilului, îndrumarea și orientarea necesare în exercitarea de către copil a drepturilor recunoscute în prezenta Convenție.

În aceiași ordine de idei, Colegiul Civil și de contencios administrativ ține să menționeze faptul că, pe măsură ce copiii cresc, aceștea au cerințe și necesități materiale mai mari și prin urmare, situația s-a schimbat, iar suma în mărime de 1500 lei, pe care pârâtul o achita pentru întreținerea copiilor minori, la moment nu acoperă pe deplin cheltuielile necesare pentru întreținerea acestora.

Reieșind din rigorile instituite de legislator, este incontestabil că atât Danu Silvia cât și Danu Victor sunt obligați să contribuie în mărime egală la întreținerea copiilor, în contextul dat, Colegiul civil și de contencios administrativ conchide că suma de 3000 lei/lunar încasată de la apelant pentru întreținerea unui copil minor este reală și rezonabilă reieșind din actele prezentate la materialele cauzei, or, necesitățile copilului prezumă, pe

lângă minimul de existență, cheltuieli legate de procurarea hainelor, cheltuieli necesare creșterii și evoluării echilibrate a copilului.

Instanța de apel notează că, apelantul nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea justificării ilegalității a hotărârii instanței de fond, iar cele invocate în apel nu aduc critice relevante hotărârii adoptate și nu servesc temei de casare a acesteia în sensul solicitat.

Colegiul civil și de contencios administrativ conchide că, nu poate fi reținută poziția apelantului referitor la consimțământul acestuia privind achitarea pensiei alimentare în sumă de 2000 lei. Or, această sumă reflectă minimul de existență, iar cheltuielile reale de întreținere ale unor copii în vârstă de ***** și de ***** sunt mult mai mari.

Mai mult decât atât, Colegiul Civil și de contencios administrativ menționează faptul că ***** i-a fost stabilit *****/f.d.11/, iar în cazul în care instanța de judecată nu a obligat părinţii să participe la cheltuieli suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare, în temeiul art.79 CF, rezultă că această împrejurare presupune anumite cheltuieli suplimentare pentru părinți, adițional celor elementare de zi cu zi.

În acestă ordine de idei, Colegiul Civil și de contencios administrativ remarcă faptul că însuși apelantul în cererea de apel și-a exprimat dezacordul vis-a-vis de argumentele intimatei precum că copilul *****, *este încadrată în *****și necesită cheltuieli de *****,* considerând necesitățile copilului la capitolul dat ca fiind cheltuieli suplimentare, însă în susținerea poziției sale nu a prezentat careva dovezi care ar confirma faptul că a fost obligat sau achită cheltuieli suplimentare, ținând cont de starea de sănătate a copilului.

Astfel, Colegiul Civil și de contencios administrativ va respinge dezacordul apelantului în sensul dat și va considera circumstanţa dată, temei de modificare a cuantumului pensiei de întreţinere a copiilor stabilit prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11 septembrie 2021.

În ceea ce privește argumentul apelantului potrivit cărui dînsul consideră că prin stabilirea cuantumului fix a pensiei de întreținere în sumă de 3000 lei lunar pentru fiecare copil, adică suma de 6000 lei, pentru ambii copii, instanța de fond a orânduit întreținerea ambilor copii în sarcina sa, Colegiul Civil și de contencios administrativ, le apreciază critic, or prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11 septembrie 2021, s-a stabilit domiciliul copiilor minori *****, născut la ***** și *****, născută la *****, cu mama, /f.d.12/, circumstanță ce presupune implicarea mai activă a intimatei în procesul de educație al copiilor, deși ar trebui să existe un just echilibru în exercitarea drepturilor și obligațiilor părintești asupra copiilor, deoarece este în interesul copiilor ca părinții să le asigure, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare

dezvoltării copiilor, or copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea lui fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

Privitor la certificatul nr.467 din 12 noiembrie 2024 eliberat de primarul satului Susleni, r.Orhei, anexat de reprezentantul apelantului, avocatul Diana Munteanu în ședința de judecată, Colegiul Civil și de contencios administrativ constată faptul că *****sunt la întreținerea fiului, însă circumstanța dată nu scutește apelantul de la obligația de întreținere al copiilor, ***** și **********, în calitatea sa de tată biologic al acestora.

Mai mult decât atât, potrivit certificatului menționat supra, Colegiul Civil și de contencios administrativ remarcă faptul că *****sunt pensionari, prin urmare beneficiază de pensie, asigurându-le un anumit venit familial, prin urmare contribuția fiului, la caz apelantului, la întreținerea părinților nu ar necesita a fi primordială comparativ cu contribuția acestuia la întreținerea copiilor biologici, care nu se pot întreține de sine stătător, iar nici un părinte nu ar avea dreptul moral să se eschiveze de la responsabilitățile sale în acest sens, invocând lipsa și insuficiența resurselor financiare.

Mai mult ca atât, Colegiul Civil și de contencios administrativ relevă că instanța de fond a stabilit faptul că, apelantul Danu Victor este apt de muncă, și corespunzător trebuie să acumuleze venituri pentru a face față la o întreținere materială rezonabilă a copiilor săi.

Tot aici, Colegiul Civil și de contencios administrativ menționează că, principiul primatului intereselor copilului, precum și caracterul său central în raport cu orice decizie privitoare la copil, a fost expres consacrat în art. 9 al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului de la New York din 20 noiembrie 1989.

În acest sens, Convenția nu se limitează la afirmarea dreptului copilului la viață, ci include concepția supraviețuirii și dezvoltării lui.

Potrivit prevederilor art.27 al Convenției nominalizate, statele părți recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viață suficient pentru a permite dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială. Părinților și oricărei alte persoane, care au în grijă un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limitele posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, Colegiul Civil și de contencios administrativ consideră că, prima instanță a aplicat elocvent normele materiale și procedurale, reieșind din natura raportului juridic, ce constă în modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, ce urmează a fi achitată lunar din veniturile obținute de părinte.

Totodată, Colegiul civil și de contencios administrativ notează că, apelantul nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea justificării ilegalității hotărârii instanței de

fond, iar cele invocate în apel nu aduc critice relevante hotărârii adoptate și nu servesc temei de casare a acesteia în sensul solicitat.

Din considerentul că prima instanță just a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea înaintată de Danu Silvia, prin hotărârea contestată just s-a dispus și încasarea taxei de stat din contul pârâtului în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 2709,97 lei, reieșind din prevederile art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit căruia cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Subsecvent, în corespundere cu art. 96 alin. (1), (1^1) Cod de procedură civilă, Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat, Colegiul Civil și de contencios administrativ, reține că, intimata a fost reprezentată în instanță de către avocata Angela Platon, și avînd în vedere complexitatea cazului, instanța de fond în mod echitabil prin hotărârea emisă a dispus încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 lei, deși reclamanta a achitat suma de 5000 lei./f.d.25/

Față de cele ce preced, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, ținând cont de faptul că, hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 29.10.2024 este legală, iar motivele invocate de către apelant sunt irelevante și neîntemeiate, ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.

Conform prevederilor art.385 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,

decide:

Respinge apelul declarat de avocatul Munteanu Diana în interesele lui Danu Victor.

Menține hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 29 octombrie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Danu către Victor Danu cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele ședinței, judecător: **Elena Grumeza**

Judecătorii: **Natalia Costaș** **Ivan Parii**